

‘මා නිවැරදි පාඨකයා’ - නො නවතා ඉදිරියට යවු

60 වන කාණ්ඩය	බු. ව. 2561 උදවස් මස පුර පසළොස්වක ද වස. ව. 2017 දෙසැම්බර් 03 වන ද	08 වන කලබ
--------------	---	-----------

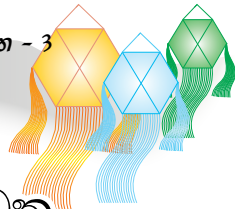
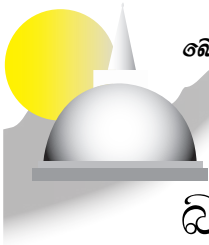
නැගෙනහිර දුරුවනි අරුණ උදෙන්
 ලබන්න තිසරණ සරණ යෙහෙන්
 පිපෙන පියුමක් විලස ගුණෙන්
 අරින්න දියුණුවේ දෙරටු නැණෙන්

නව ලෝකය ඔබට යි පුතුවේ
 නව සිතුවෙත් යනු මැන දියුණේ
 නව කම් නව නිපැයුම් සඳහේ
 නව ගුණයෙන් සෙත් වෙයි නිතිනේ

උසස් සිතුවී සිත් තුළ මොළුවා
 යසස් ලැබූ විරු ගුණ දුලුවා
 මිනිස් කමට ළය දෙන විරුවා !
 පසස් උතුම් ඔබ ම ය දරුවා

විරු
 දරුවා
 ඔබ යි

- නාඳ

බැහිහැක් කිසිවකු සිත නොරිදුවීම

සිරි වජිරාභාෂාඛිපති ව වැඩ විසූ
අපවත් වී වදාළ අතිපූජ්‍ය ආරාද මාහිමිපාණන් වහන්සේ විසිනි

බැන ගැනීම ශිෂ්ට ළමයින්ගේ සිරිත නො වේ. යමකු තමන්හට බැන්නත් එය බාර නොගත යුතුයි. තමහට වදින්නේ තමා බාරගත්තොත් පමණකි. යමකු බනින විට තමා ද බැන්නොත් බෙරේ ගසන කාළෙට නැටීමක් වැනි ය. පාලේ යන විට බල්ලකු තමාගේ පය හැපුව හොත් තමා බල්ලාගේ පය නො හපා යයි. එමෙන් ම යමකු බැනීමෙන් ඔහුගේ නොහික්මුණුකම ප්‍රකාශ කෙරෙයි. තමා ද පෙරළා බැන්නහොත් තමාගේ නොහික්මීම ද ප්‍රකාශ වෙයි. බනින විට “සුවපත් වේවා” යි කීම මැනවි.

ඤාන්තිවාදී කාපසයා කීවාක් මෙන් “න හි කුජ්ඣන්ති මාදිසා” යනුවෙන් “නො කිපෙත් මැයි මා වැන්නෝ” යි කීම මැනවි.

යමකු තද වචනයකින් තමාගේ සිත රිදෙව්වත් පළිගැනීම් වශයෙන් අනුන්ගේ සිත නොරිදුවීමට උත්සාහ දරන්න.

කුඩා වුවත් තමා මහාත්ම ගති ඇති දරුවකු බව සිතන්න.

හැම තැන ම මහත්මයකු මහත්මාවක මෙන් ක්‍රියා කිරීමට උත්සාහ දරන්න. මේ තෙවන පිළිවෙත පුරුදු කිරීමෙන් “ඉවසීම” දියුණු වේ.

හැම දෙනෙහිට උපකාරවීම

කුඩා කල සිට ම හොඳ දරුවා අනුනට උපකාර කිරීමට සිතයි. ශක්ති ප්‍රමාණයෙන් උපකාර කිරීමෙන් ම නියම ප්‍රීතිය ලැබෙයි.

ගෙදර දී මවුපියනට සහෝදර සහෝදරියනට උපකාර විය යුතුයි. තමහට කියනට ද පෙර කළ හැකි උපකාරයක් තමහට දැනේ නම් එය කළ යුතු ය. උපකාරය ම උතුම් කොට සලකා අනුනට උපකාර කිරීමට පුරුදු විය යුතු ය. එහෙත් කෙළෙහි ගුණ සැලැකීමක් බලාපොරොත්තු නොවන්න. යම් උපකාරයක් කරන්නේ කෙළෙහිගුණ සැලැකීමක් බලාපොරොත්තුවෙන් නම් එබඳු උපකාරයක් පොළියට ණය දීමක් වැනි ය. එවැනි අදහස්වලින් තොරව ශක්ති ප්‍රමාණයෙන් අනුනට උදව් කිරීමට කුඩා කල සිට ම පුරුදුවන්න.

අසරණ හිඟන්නකු දුටුවොත් පුළුවන් නම් උපකාරයක් කරන්න. දෙන්නට කිසිවක් නොමැති නම් ප්‍රිය වචනයෙන් වත් සංග්‍රහ කරන්න. නොහික්මුණු හිඟන්නන් තමහට අප්‍රිය වචනයක් කීවොත් නොඇසුණාක් මෙන් වසන්න. තරහ නොවන්න.

පාසලේ දී යම් ළමයකුට කඩදාසි කැබැල්ලක් හෝ තීන්ත ටිකක් වුවමනා වේ නම් හැකි නම් දීමට මැළි නොවන්න. ධනවත් ළමයකු නම් දුප්පත් ළමයින්ට මවුපියන්ගේ අවසරය ඇතිව පහ පොතින් හෝ තමාගේ පරණ ඇඳුම්වලින් හෝ සංග්‍රහ කිරීමට සිතට ගන්න.

දුම්රියේ හෝ බස්පියේ දී තවකෙනකුට වාඩිවීමට ඉඩ තිබේ නම් ඊට අවහිර නොකළ යුතු ය. දුර්වල හෝ වයසක කෙනකු නම් උතුම් සංඝයා වහන්සේ නමක් නම් තමාගේ සුවපහසුව නොබලා ඉඩ දීම යුතුකමෙකි.

වන්දනාවේ යනවිට වඩාත් ඔවුනොවුන්හට උදවු විය යුතු ය. උදවු කිරීමේදී අසරණ තීර්ඝනුන් ද අමතක නොකරන්න. අපට මෙන් ඔවුන්ට කථා කළ නොහැකි බැවින් වඩාත් උපකාර කළ යුතු ය.

දිනක් උපතිස්ස රජතුමා පෙරහැරකින් ගමන් කරද්දී කුහුඹු සමූහයක් වතුරේ පාවෙනවා දැක පෙරහැර නවත්වා මොණර පිළක් රැගෙන ඔවුන් වෙත ගොස් ඔවුන් මරණින් මුදවා පෙරහරින් ගිය බව සිහිකරගන්න.

අප බුද්ධදාස රජතුමා ගැබ්ගත් අසරණ වණ්ඩාල ස්ත්‍රියකට පමණක් නොව දුකට පත් නාගයින්හට ද උපකාර කළ බව සිහින්න.

**“ඉමං සරත්තප්පිසිතං සරිරං
ධාරෙමි ලෝකස්ස හිතත්ථමෙම”**

යනුවෙන් ලේ හා මසින් යුත් මේ සිරුර ලෝකයාගේ හිත පිණිස ම දරමි” යි අප උතුම් සිරිසඟබෝ රජතුමා කී අමරණීය වචනය නිතර සිහි තබාගන්න.

මේ සතර වන පිළිවෙත පිරිමෙන් “පරෝපකාරය” දියුණු වේ.

දුර්ලභ කරුණු දහයක්

*වහරගම සිරි වර්ණකෘතා ධර්මායතනාධිපති අභිපූජ්‍ය
 අමිත්චියේ ශ්‍රී භාහුල නායක ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේ විසින්*

මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි මිනිසුන් කැමතිවන, ඔවුන් සිත් පිනවන සතුටු කරන දුර්ලභ (ලබා ගන්නට අමාරු) කරුණු දහයෙකි. ඒ කවර දහයක් ද?

1. චතුපිටි මිල මුදල් ආදී ධනය වනාහි මිනිසුන් කැමතිවන ඔවුන් සිත් පිනවන, සතුටු කරන දෙයකි. එහෙත් ධනය ලෝකයෙහි දුර්ලභ ය. (හැම දෙනාට ම ලබාගත නොහැකි ය.)
2. වර්ණය (ශරීර පැහැය, රූප සම්පත්තිය) මිනිසුන් කැමතිවන ඔවුන් සිත් පිනවන සතුටු කරන දෙයකි. එහෙත් ලෝකයා අතර වර්ණය ද එසේම දුර්ලභ ය.
3. නිරෝගීභාවය හෙවත් ලෙඩ නැති බව වනාහි මිනිසුන් කැමතිවන ඔවුන් සිත් පිනවන සතුටු කරන දෙයකි. එහෙත් මේ ලෝකයෙහි නිරෝග සම්පත්තිය ද දුර්වල ය.
4. ශීලය හෙවත් සිල්වත්කම වනාහි මිනිසුන් කැමතිවන ඔවුන් සිත් පිනවන සතුටු කරන දෙයකි. එහෙත් ලෝකයා අතර ශීලය ද දුර්ලභ ය.
5. බ්‍රහ්මචර්යාව වනාහි මිනිසුන් කැමතිවන, ඔවුන් සිත් පිනවන සතුටුකරන දෙයකි. එහෙත් බ්‍රහ්මචර්යාව ලෝකයා අතර දුර්ලභ ය.
6. මිත්‍රයෝ වනාහි මිනිසුන්ට ප්‍රිය වන්නෝ ය. ඔවුන් සිත් පිනවන්නෝ ය.

සතුටු කරන්නෝ ය. එහෙත් ලෝකයෙහි මිත්‍රයෝ දුර්ලභ වෙති. 7. බහුශ්‍රැතය හෙවත් උගත්කම වනාහි මිනිසුන් කැමතිවන, ඔවුන් සිත් පිනවන සතුටු කරන දෙයකි. එහෙත් බහුශ්‍රැතය ලොවැ දුර්ලභ ය. 8. ප්‍රඥාව හෙවත් නුවණ වනාහි මිනිසුන් ප්‍රියකරන ඔවුන් සිත් පිනවන සතුටු කරන දෙයකි. එහෙත් ප්‍රඥාව ලෝකයා අතර දුර්ලභ ය. 9. ලොවුතුරා දහම් වනාහි මිනිසුන් ප්‍රියකරන, ඔවුන් සිත් කැමති කරන සතුටු කරන සම්පතකි. එහෙත් ලෝකෝත්තර ධර්මයෝ ලොව දුර්ලභ ය. 10. ස්වර්ගයේ හෙවත් සුගතීහු (හොඳ උත්පත්ති) මිනිසුන් ප්‍රියකරන ඔවුන් සිත් කැමති කරන සතුටු කරන සුලුය. එහෙත් දුර්ලභයහ. මහණෙනි, මේ දශ ධර්මයෝ වනාහි ලෝකයෙහි මිනිසුන් ප්‍රියකරන ඔවුන් සිත් කැමති කරන සතුටු කරන දුර්ලභ වූ කරුණු වෙති.

මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි මිනිසුන් ප්‍රිය කරන, ඔවුන් සිත් පිනවන කැමති කරන මේ දස ධර්මයනට භානිකර වූ (බාධක වූ, අන්තරායකර වූ) ධර්ම දහයක් ඇත.

1. කම්මැළිකම, උත්සාහයක් නොමැතිකම වස්තුවට භානිකර වේ. 2 (මුව නොදෙවීම, හිසකේ නොපිරාගැනීම ආදී) නොසැරසීම, අලංකාර නොකිරීම වර්ණයට (රූප සම්පත්තියට) භානිකර වේ. 3. ශරීර සනීපයට බාධාකරන කැම බීම ආදී අහිතකර පැවතුම් නිරෝගීභාවයට භානිකර වේ. 4. පාපමිත්‍රතා හෙවත් පාප මිත්‍රයන් සේවනය කිරීම සිල්වලට භානිකර වේ. 5. ඉන්ද්‍රිය අසංවරය බ්‍රහ්මවරයාවට භානිකර වේ. 6. රැවටීම මිතුරනට නොහොත් මිතුරුකමට භානිකර වේ. 7. අසජ්ජායනය හෙවත් නිතර පොත අභ්‍යාස නොකිරීම උගත්කමට භානිකර වේ. 8. ඇහුම්කන් නොදීම ප්‍රශ්න නොකිරීම ප්‍රඥාවට භානිකර වේ. 9. කුසල ධර්මයන්හි නොයෙදීමත් ප්‍රත්‍යාවේක්ෂණ හෙවත් එකක් එකක් පාසා කරුණු නොවීමසීමත් නව ලොවුතුරා දහමට භානිකර වේ.

10. මිථ්‍යාප්‍රතිපත්ති ස්වර්ගයට හෙවත් හොඳ උපතක් ලැබීමට හානිකර වේ. මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි මිනිසුන් ප්‍රියකරන, ඔවුන් සිත් පිනවන, කැමති කරන මේ දසධර්මයනට මේ දස කරුණු හානිකර වෙති.

මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි මිනිසුන් ප්‍රියකරන, ඔවුන් සිත් පිනවන කැමති කරන මේ දස ධර්මයනට උපකාරක වූ දස ධර්ම කෙනෙක් වෙති.

1. කම්මැළි නොවීම, උත්සාහය වස්තුවට ලැබීමට උපකාර (හේතු) වේ. 2 (මුඛ දෙවීම, හිසකේ පීරාගැනීම ආදී) සැරසීම, අලංකාර කිරීම වර්ණයට හෙවත් රූප සම්පත්තියට උපකාර වේ. 3. පට්‍ය වූ කැමි බිම් ආදී හිතකර පැවතුම් නිරෝග භාවයට උපකාර වේ. 4. කල්‍යාණ මිත්‍රයා හෙවත් කල්‍යාණ මිත්‍රයන් සේවනය කිරීම සිල්වලට උපකාර වේ. 5. ඉන්ද්‍රිය සංවරය බ්‍රහ්මචර්යාවට උපකාර වේ. 6. නොරැවටීම මිතුරන්ට නොහොත් මිතුරුකමට උපකාර වේ. 7. සප්තධායනය හෙවත් නිතර පොතපත අභ්‍යාස කිරීම උගත්කමට උපකාර වේ. 8. හොඳට ඇහුම්කන්දීම, ප්‍රශ්න කිරීම ප්‍රඥාව ලැබීමට උපකාරී වේ. 9. කුසල ධර්මයන්හි නිතර යෙදීමත් ප්‍රත්‍යාවේෂණා හෙවත් එකක් එකක් පාසා කරුණු විමසීමත් ලොවුතුරා දහමට උපකාර වේ. 10. සමයක්ප්‍රතිපත්ති ස්වර්ගයට හෙවත් හොඳ උපතක් ලැබීමට උපකාර වේ. මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි මිනිසුන් ප්‍රියකරන ඔවුන් සිත් පිනවන, කැමැති කරන මේ දස ධර්මයනට මේ දස කරුණු උපකාර වෙයි.

ළමා පෙළට මේකී සුතුර

නිවනැයි කියන ලද	-	යම් සැනැසුමක් වෙයි නම්
එය ලබනු රිසි වූ	-	යහපත කරුණි වූවෙක්
තමා පිළිබඳ මැනවින්	-	සැදැහැ ගුණයෙහි පිහිටා
හැකි බව සහිත කොට	-	උපු ගුණ සපන් වීමෙන්
මනා ලෙස උපු වී	-	තුන් සිතෙහි කීකරු වී
මුදු ගුණ වඩන්නේ	-	අතිමාන අත්හළ යුතු
අන් දෑ නො පතනුයෙ	-	තමන් සතු දෑ පිළිබඳ
සතුටු සිත් ඇත්තේ	-	පුස්තෙහි පහසු බව ඇති
බහුල කටයුතු නැති	-	සරල වූ පැවතුම් ඇති
පසිඳුරන් පිළිබඳ	-	සංයම දමන සහිත ව
කෙලෙස් ගිනි නසනා	-	'නිපක' නුවණින් යුතු වී
රළු කම් අතැර දා	-	කුලයන්හි නො ම ගිපු වී,
කුසල් අකුසල් දන්නා	-	නැණවතුන් දොස් පවරන
සුළු වූ ද වරදක්	-	සිදු නොවන්නට හික්මී
කයින්හු සුවැත්තේ	-	මනසෙහි බිය ද නැත්තේ
සියලු සත්හු ම මෙලෙසින්	-	නිති සුවැත්තෝ වෙත් වා !

අභිප්‍රාප්ත ගංගොඩවිල සෝම ඤාණීන් වහන්සේ ගේ
'සම්බුදු ජිවිත' කෘතියෙන් උපුටා ගන්නා ලදී.

කාම උගුලෙහි මිදෙමු

හංජනී සමඵලාකථ නැන්ද විසිනි

පූජ්‍යගීය කලබ හා සබැඳේ...

පුතාල වගේම පුතාලගෙ හිතක් පුංචිම පුංචියි නේ. ඒ පුංචි හිතේ ගොඩාක් දේවල් මතක තියා ගන්නන් අමාරුයිනේ. අපේ දිග ලිපි කොටස් වශයෙන් පළ කරන්න ඒකත් එක හේතුවක් වෙනවා.

ගියවර අප කතාව නැවැත්තුවෙ, අපේ වචනය තුළින්, හැසිරීම තුළින්, අනිත් අයගෙ හැඟීම් ඇවිස්සුණොත්, කුපිත වුණොත් ඒක ලොකු පාපයක් කියලනේ. පුතාලට මේවාට හොඳ අත්දැකීම් තියෙනවා පංති කාමර තුළම. පාසලේ පුතාලගෙ පංතිවල තමන්ගෙ පාඩුවෙ වැඩ කරගෙන ඉන්න අහිංසක ළමයි ඉන්නවා නේද? ඒත් සමහර අකරුණාවන්ත ළමයි, නාහෙට අහන්නෙ නැති දඩබ්බර ළමයි, අර අහිංසක ළමයිත්ට කොච්චර උසුළු විසුළු කරනව ද? ඒ අයටත් ඉවසගන්න බැරිම තැන තරහ යනව දැකල තියෙනව නේ ද? නිතර ම තරහ යන කෙනෙකුට වගේ නෙමෙයි, ඉවසල ඉවසලා බැරිම තැන තරහ ගියාම එයා හරි දරුණු වෙනවා. අහිංසකයෝ අංගුලිමාලලා වෙන්නෙ ඔහොමයි පුතේ.

එහෙම නිහඬව ඉන්න දරුවන්ට හිරිහැර කිරීම කොච්චර අසාධාරණ දෙයක් ද කියල තේරෙන්නෙ, තමනුත් කාගෙ න් හෝ එවැනි අසාධාරණයකට ලක් වුණාමයි. ඒත් සමහර අයට එහෙම තේරෙන්නෙත් නෑ. තමන්ගෙ අඩුපාඩුව දැන ගත්තෙ නැති දරුවො කවමදවත් නිවැරදි වෙන්නෙත් නෑ පුංචි පුතේ.

පසුගිය බෞද්ධ ළමයා කලබේ පුතාලගේ දහම් පාසලේ අනුලා ප්‍රේමතිලක ගුරු මෑණියන්, ශබ්ද කාමයෙන් මත්වීම ගැන අපූරු විස්තරයක් කරල තිබුණා. පුතාල දූල ආයෙන් ඒ ලිපිය හොඳ අවධානයෙන් කියවලා බලන්න. ශබ්ද කාමයෙන් මත්වෙලා ඒ නටන නැටීම සිහි බුද්ධිය තියෙන අයට පේන්නෙ, හරියට ගැඩවිලි පණුවො රංචුවකට උණු වතුර වත් කළා ම වෙන දේ වගෙයි. මහ ලොකු ප්‍රඥාවක් නෙමෙයි, තමන් කරන කියන දේ ගැන යම් මට්ටමක සිහියක් තියෙන කෙනෙක් ඔය මුළාවට වැටෙන්නෙ නෑ පුතේ. ඒක ඒ තරම් ම අශෝභනයි. අශුවී ගොඩේ ඉන්න පණුවට අශුවී ගෙයි කියල දැනෙන්නෙ නෑනේ. අනේ පව්! මෙයා මේ අශුවී ගොඩෙන් අයින් කරන්න ඕන කියල කවුරුහරි එයාව එළියෙන් අරන් තිබ්බත්, එයා ආයෙන් බඩ ගාගෙන යන්නෙම අර අශුවී ගොඩ හොයා ගෙනයි. ඒ වගේ කාමයෙන් මත් වුණු කෙනාගෙ හොඳ නරක මනින මීටරේ වැඩ කරන්නෙත් අනිත් පැත්තට නිසා එහෙම වෙනවා ඇති නේද දුවේ පුතේ?

ඒ වගේම මේකෙ තවත් අනතුරක් තියෙනවා. කැමති කෙනෙකුගෙ කටහඬ අහන්න අපේ හරි හිත කැමති වගේම අනිත් අය ඕපා දූප ගැන කතා වෙනවා අහන් ඉන්න, ඊටත්

වඩා කැමතියි. සමහරුන්ට කනට මී පැණි වක්කරනවා වගේ. එපා කිව්වත් හොරෙන් හැගිලා හරි අහගෙන ඉන්නම තමා බලන්නෙ. අපේ ඒ දුර්වලකම දන්න නිසයි, ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය මාධ්‍යවල ඔය තරම් කන් කරව්වල් දේවල් විකාශනය වන්නෙ. එක එක්කෙනාගෙ වෛචාරණ රූප පෙන්නලා, ඕප දූප ටිකක් කියවලා රූප කාමයෙන්, ශබ්ද කාමයෙන් අපිව මත් කරලා, මෝඩයින්ට අන්දලා, ඒ අයගෙ අදහස් උදහස් මති මකාන්තර අපට පොවන්න, ඒ වගේම එයාලගෙ අනුග්‍රාහක භවතුන්ගෙ වෙළෙඳ භාණ්ඩ අපට ඕනවුණත් නැතත් මිලදී ගන්න අපව පොළොඹවන්න පුළුවන් කියල ඒ අය දන්නවා.

අපි හැමෝම සුවදට කැමතියි නේද? ඒ නිසානේ පුතාල බුදුහාමුදුරුවන්ට පූජා කරන්නත් හොඳ හොඳ සුවද මල් වර්ග, සුවද හඳුන්කුරු හොයා ගෙන ගේන්නෙ. ඒත් අද කාලේ ගඳත් සුවඳක් වෙලා වගෙයි පුනේ. සමහර අය ළඟින් යන කොට ඒ අය කැමති ගඳට ද සුවදට ද කියල හිතා ගන්නත් අමාරුයි. අර කලින් කියපු මීටරේ ප්‍රශ්නයක් වගෙයි නේද? අපි හොඳ නරක, යහපත් අයහපත් කියන සීමා මායිම් දැන ගෙන නොහිටියොත්, මේ හිතේ පාලකයා නොවුණොත්, අද මේ තියෙන කසිකබල් මාධ්‍ය රැල්ලට, මෝඩයෝ වගේ ගොදුරු වෙනවා පුනේ. ඒත් අපි හැමදාම මේ උගුලෙ අහුවෙලා, අනුන්ගෙ රූකඩයක් වෙලා නැටවෙන්න ඕනමද? අපිට කොන්දක් නැද්ද මේකෙන් වෙනස් වෙන්න?

රස කාමමට අහු වුණාම ඒකට වහල් වෙලා මුළු දවසක්ම වුණත් බඩගින්නෙ ඉන්න දරුවොත් ඉන්නවා. ඔය කැම

නම් මට කන්න බෑ, ඔය රහට මම කැමති නෑ, මට අර දේම ඕන, මේ දේම ඕන කියල වර්ජනය කරන දරුවොත් ඉන්නවානේ. ඒ වගේම රස කෑමක් අහු වුණාම අනිත් අය ගැන හිතන්නේ නැතිව, අනිත් අයත් එක්ක බෙදා හදා ගන්නේ නැතිව, තනියම භුක්ති විඳින අයත් නැතුවා නෙවෙයි. ඒ තරම්ම රස කාමයෙන් මත් වෙලා. දහස් ගණනක් වියදම් කරල කන එක කෑමක රස රැඳෙන්නේ, සුළු මොහොතක් බව පුතාල දූලට ම දැනෙන දවසට, කොච්චර දුන්නත් මේ තණ්හාව නොසංසිඳෙන බව දැනෙන දවසට, එහෙමත් නැත්නම් අපට වඩා අඩු පහසුකම් තුළ ජීවත් වෙන අයගේ මානසික මට්ටමට බැහැල, කුස පිරෙන්න අහරක් නැතිව ඒ අය විඳින දරිද්‍රතාවයේ වේදනාව ගැන අනුකම්පාවෙන් බලන්න පුළුවන් දවසට විතරයි පුතේ දුවේ, ඔය මාර උගුලෙන් බේරෙන්න හයියක් ලැබෙන්නේ. අපි මොන තරම් මේවට වහල් වෙලාද කියල දැනෙන්නේත්, ඒවායින් බේරෙන්න හදන කෙනාටයි.

පුංචි ළමයි තනි නොතනියට අතේ තුරුලු කරගෙන යන සෙල්ලම් බඩු දැකල තියෙනව නේද? ඒ සත්කුන්ගේ කවරය, සම හදල තියෙන්නේ හරිම සුමුදු පහසක් තියෙන රෙදි වලින්. ඉතින් පහසට තියෙන තණ්හාව නිසා තමා, ඔය යන යන තැන ඒකව තුරුලු කරගෙන යන්නේ. කබර හමක් වගේ ගොරෝසු දෙයකින්, යකඩ වගේ බර දෙයකින් ඔය සෙල්ලම් සත්තු හදල දුන්නොත් කවුරු නම් කැමති වේවිද පුතේ දුවේ ? අපේ හිත භොයන්නේ ම සුව පහසුව. පෝය දවසටවත් පැය දෙක තුනක් බිම වාඩි වෙලා ඉන්න බැරුව ඔව්චර දඟලන්නේ ඒකම තමා. පුතාලගේ හිත

කැමති නෑ ශරීරය තුළින් දැනෙන ඔය පැදුරෙ තියෙන රළු, ගොරෝසු පහසට. එයා සුව පහසුවක් ඉල්ලන නිසා තමා, පුතාල ඔය දෙපැත්ත කැපුණු පණු පැටවි වගේ දැඟලන්නෙ.

අප හොදින් ඉගෙන ගන්න ඕන. හොඳ ළමයෙක් වෙන්න ඕන. දෙමවුපියන්ට වැඩිහිටියන්ට සලකන්න වගේම සමාජයට යම් යහපතක් කරන්නත් ඕන නේද? ඒක ඉටු කරගන්නත් ආශාවක්, යම් තරමක තණ්හාවක් තියෙන්නත් ඕන. අපට සුව පහසු ජීවිතයක් ගත කරන්න, සතුටින් ඉන්න අපේ මේ ඇස, කන, නාසය ආදී ඉඤ්ඤයෙන් පිනවන දේවල්, යම් ප්‍රමාණයකට දෙන්නත් ඕන. ඒක දැඩි තණ්හාවක්, කාමයක් බවට පත් වුණාම වෙන්නෙ, හොදින් හෝ නරකින් ඒ දේවල් ලබා ගන්න උත්සාහ ගන්න එකයි. පුශ්නෙ මතු වෙන්නෙ එතනදියි පුනේ. කාමයෙන් මත් වෙලා, අනෙකා තළා පෙළා හෝ අනෙකා පරදවා හෝ තමන්ගෙ ආශාවන් පමණක් ඉටු කරගන්න හදන තැනේදියි. එතකොට හොඳ නරක ජේන්නෙ නෑ. ලැජ්ජ බය දැනෙන්නෙ නෑ, එකම එක අරමුණයි තියෙන්නෙ. කොයි විදියෙන් හෝ ලබා ගැනීම. කාලයක් ගියාම තමා තේරෙන්නෙ, තමන්ට ඉතිරිවෙලා තියෙන්නෙ දුකයි පීඩාවයි, අසහනයයි, අවමානයයි විතරයි කියල. ඒක තමයි තුන්වෙනි සිල් පදයෙන් අපට සිහිපත් කරල දෙන්නෙ - සීමාව පැන්නුවොත් - කාමයන් වැරදි ආකාරයෙන් පරිහරණයට වැටිල දුක් විදින්න වෙන නිසා, යම් තරමකින් ඉන් වළකීමයි කියල තමන්ම අධිෂ්ඨාන කරන්න කියල. පුංචි කාලෙ ඉඳලම නරක පුරුදු අයින් කරන්නත්, හොඳ පුරුදු එකතු කරගන්නත් දැඩි ආශාවක්, වීර්යයක් ඕන. නැතිනම් කුළු මීමෙකු වගේ අයාලෙට ම

යන මේ හිත, ලේසියෙන් මෙල්ල කරන්න නම් ලැබෙන්නෙ නෑ පුතේ.

මේ ඔක්කෝම උගුල් අටවලා සුදන වගේ ඉන්න කෙනෙක් අපි හැමෝම ඇතුළෙ ඉන්නවා. එයා තමා හයානකම කෙනා. පරෙස්සම් නොවුණොත් අරගෙන යන්නෙ ඇණුම් බැණුම්, අපහාස උපහාස, දුක් පීඩා පැත්තට විතරක් නෙවෙයි, ඊළඟ පීවිතේ අපායෙ උපදවන්න හේතු වෙන්නෙත් එයාම තමා පුතේ. පුතාල මකුළු දැල් දැකලා තියෙනවා නේද? මකුළුවා ලස්සන දැලක් වියලා, කොහේ හරි කොතක හැංගිලා, සද්ද නැතුව බලාගෙන ඉන්නවා. දැලේ කොතකට හරි සතෙක් ඇමිනුණොත් වේගෙන් ඇවිල්ල ඩැහැ ගන්නවා. ඒ වගේම තමා, හිත ඇතුළෙ බලෙන් රිංගා ගෙන ඉන්න තණ්හාව කියන හතුරා. එයාගෙ වැයික්කිය තමා, ඒ කියන්නෙ එයාගෙ අණසක පවත්වන ප්‍රදේශය තමා අපේ ඇහැ, කන, නාසය, දිව හා සිරුර. මේ ඉඤ්ඤයන්ට ගොදුරු වෙන රූප, ශබ්ද, ගන්ධ, රස සහ පහස තුළින් අපව එයාගේ වහල්ලු බවට, දසයෝ බවට පත් කරගන්නවා. හිත තමා මෙයාගෙ රාජධානිය. යම් වෙලාවක මට මේ දේ නම් ඕනමයි කියල අපේ හිත කියනවා නම් දැන ගන්න, ඒ දෙයට තියෙන තණ්හාව නිසා අපි කාමය කියන උගුලට අහුවෙලා ඉන් මත් වෙලා ඉන්නෙ. දැන් එයාට වහල් වෙන්නයි යන්නෙ. වහල් වුණොත් එයාගෙ රූකඩයක් බවට පත්වෙලා නැටවෙන්නයි යන්නෙ. රූකඩයක් වුණොත් අපිට එයාගෙන් නොමිලේම අපූරු තෑග්ගක් ලැබෙනවා. මොකක්ද දන්නවද? අපට ලැබෙනවා ‘ආත්මාර්ථකාමියා’ කියන කටු ඔටුන්න. කැමති නම් ඕන කෙනෙකුට ඕනම

වෙලාවක හරිම පහසුවෙන් පළඳින්න පුළුවන්. අපේ ඇස් මානෙ, අතේ දුරින් නිතරම අපි ළඟම තියෙනවා. ප්‍රශ්න තියෙන්නෙ ද ගත්ත වෙලාවෙ ඉඳල කටු ඇතෙනවා. කටු ඇතෙන කොට එක විදියකට ඉන්න අපහසුයිනේ. ඒක නිසා වෙන්න ඕන ඔය ගොඩක් අය දඟලන්නෙ. ඒ වහල්භාවයට අහු නොවී, ගැති නොවී, ස්වාධීනව තමන්ගෙ ජීවිතය හසුරුවාගන්න ආත්ම ශක්තිය ලැබෙන්නෙ, තමන්ගෙ කියාගෙන රැවටිලා ඉන්න, මේ පාලනයක් නැති හිත දමනය කරගත් කෙනාට විතරයි පුතේ.

ඒක කරන්න පුළුවන් අනිත් අයගෙ වේදනාව අඳුනන කෙනාටයි, දැනෙන කෙනාටයි. පුතාලගෙ දඩබ්බරකම්, හිතුවක්කාරකම් ඉදිරියේ දෙමව්පියෝ, වැඩිහිටියෝ පවා හරිම අසරණයි පුතේ. පුතාලට තියෙන ආදරේ නිසා යම් දෙයක් ඕනමයි කියන වෙලාවට, අමාරුවෙන් හෝ ඒ දේවල් ලබා දෙන්න උත්සාහ ගත්තට, ඒ මුහුණුවල තියෙන වේදනාව පුතාල දූලට ජේනවද? දකින්න උත්සාහ ගත්තොත් නම් පෙනෙයි පුතේ දුවේ. ඒකටත් මුලින්ම තමන්ගෙ හිත හඳුන ගන්න වෙනවා. තමන්ගේ වේදනාව හඳුනා ගන්න වෙනවා. තමන්ගෙ වේදනාව දැනෙන කොට එයාට ඉබේට ම මතක් වෙනවා, අනිත් කෙනත් විදින්නෙ මේ පීඩාවම නේද කියල. සමහර දරුවන්ට ඒක උපතින්ම දැනෙනවා. ඒක නොදැනෙන දරුවන්ට පෙර කරපු ලොකු පිනක් නිසා, අද ඒව ඉගෙන ගන්න අවස්ථාව ලැබිල තියෙනවා. කලාතුරෙකින් ලැබෙන මේ උතුම් අවස්ථාවෙන් පල නෙළා ගන්න පුතේ.

අපේ පුංචි දූ-පුතූන්ට බුදු සරණයි..!

ධුමකාරී ජාතකය

කොළඹ විශාලා විද්‍යාලේ විශ්‍රාම ලත් ආචාර්යාණි
ලක්ෂ්මී පෙරේරා මහාත්මනිය විසිනි

සාගරය බඳු ගුණ ඇති අප සම්මා සම්බුදු රජාණන් වහන්සේ දෙවිරම් වෙහෙර වැඩ වසන කල මෙම ජාතක ධර්මය වදාලේ කොසොල් රජකුමාට ය. ඒ තමා යුද්ධයෙන් පරාජය වී සිත් කැවුලෙන් පසුවන බැව් බුදුරජාණන් වහන්සේ හමුවීමට පැමිණ සැල කළ නිසා ය.

කොසොල් රජකුමා සතු යුද හමුදාවේ, බොහෝ කලක් සේවය කළ පැරණි සෙනෙවියන් මෙන්ම, මෑතක දී බඳවා ගත් නවක සෙනෙවියෝ ද වූහ. රජකුමා තමාගේ පැරණි සෙනෙවියන් නොසලකා හැර නවක සෙනෙවියන්ට සැලකිලි දැක්වී ය. පසුව ඇති වූ යුද්ධයක දී පරණ සෙනෙවියෝ තමන්ට නොසැලකීම නිසා හිතාමතා තමන් දන්නා යුධ ශිල්ප නො පෙන්වූහ. නවකයින් යුද්ධ ශිල්පයෙහි නුහුරු නුපුරුදු බැව් පෙන්නුම් කළහ. මේ නිසා කොසොල් රජකුමා යුද්ධයෙන් පරාජය විය. මෙම පරාජය රජුගේ සිත් කැවුලට හේතු විය. පසුව බුදුරජාණන් වහන්සේ හමු වූ රජකුමා මෙවැනි පරාජයන්, විපත් අන් අයටත් සිදු වී ඇත් ද, ඒ කුමන හේතු නිසා

දැයි උන්වහන්සේගෙන් විචාලේ ය. රජුගේ වැරදි තීරණ නිසා මෙවැනි දෑ සිදු වී ඇති බැව් වදාරා අතීත කථාව බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළ සේක.

ඇත අතීතයේ කරු රට ඉදිපත් නුවර ධනංජය කෝරව්‍යය රජතුමා එක්තරා පඬිවරයකුගේ උපදෙස් මත රාජ්‍යය කළේ ය. ඔහු “විදුර” නම් විය. මෙම රජතුමා ද තමාගේ පළපුරුදු සෙනෙවියන් නොසලකා හැරියේ ය. නුපුරුදු නවක සෙනෙවියනට බොහෝ සැලකිලි දැක්වූයේ ය. එක්තරා යුද්ධයක දී ධනංජය රජතුමා ද පරාජයට පත් විය. පසුව රජු තම පරාජයට හේතු විදුර පඬිතුමාගෙන් විමසා සිටියේ ය. විදුර පඬිතුමා කථාවක් ගෙනහැර දක්වමින් පරාජයට හේතු දැක්වී ය.

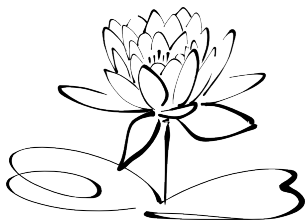
“රජතුමනි, එළු රංචුවක් ඇති දැඩි කළ “ධුමකාරී” නම් බමුණෙක් විය. ඔහු කිරි විකුණා යහමින් මුදල් රැස් කළේ ය. වැසි සමයේ දී වනයෙහි විසූ මුව රංචුවක් බමුණාගේ ගාලෙහි ලැගුම් ගත්තේ නොතෙමී සිටිය හැකි නිසා ය. එවිට බමුණා තම එළුවනට සිදුවන අපහසුව ගැන නොතකා මුවන් රැකබලා ගත්තේ ය. එළු රංචුව වනයට පිටත්ව ගියහ. වැසි සමය අවසන් වූ පසු මුව රංචුව ද තමන්ගේ සුපුරුදු වාසස්ථානයට, එනම් වනයට ගියහ. බමුණාට සිදු වූ පාඩුව මහත් ය. කිරි වෙළෙඳාම නොමැති වීම නිසා දුගී බවට පත්විය. බුදුරජාණන් වහන්සේ කොසොල් රජු අමතා “මහරජ, ඔබතුමා ද කර ඇත්තේ මෙවැනි ම වරදකි. පැරණි සෙනෙවියනට සැලකුම් ලබා දී සිත් සතුටු නොකළ නිසා යුද්ධයෙන් පරාජය විය. ඔවුනට නවක සෙනෙවියනට මෙන් සැප

සම්පත් ලබා දුනහොත්, සැලකුම් ලබා දුනහොත් ඔබ වෙනුවෙන් ඔවුන් සටන් කොට ජය ලබා දෙනු නියත ය” යනුවෙන් වදාළ සේක.

පසුව කොසොල් රජු තම පසුතැවිල්ලට හේතු වූ තමාගේ වරද වටහා ගත්තේ ය. සැමට ම, එනම් සියලු ම සෙනෙවියන්ට එකලෙස සැලකීමට ඉටා ගත්තේ ය.

අප ද අතීතයේ අප හට උදව් උපකාර කළ අය අමතක නොකළ යුතුයි. විශේෂයෙන් දෙමාපියනට සැලකිය යුතු ය. වර්තමානයේ හමුවන්නන් ගැන පමණක් විශ්වාසය නොතැබිය යුතුයි.

එකල ධූමකාරී බමුණා කොසොල් රජතුමා ය. ධනංජය රජ ආනන්ද ස්ථවිරයාණෝ ය. විදුර පඬිතුමා තමන් වහන්සේ යැයි බුදුරජාණන් වහන්සේ වදාළ සේක.

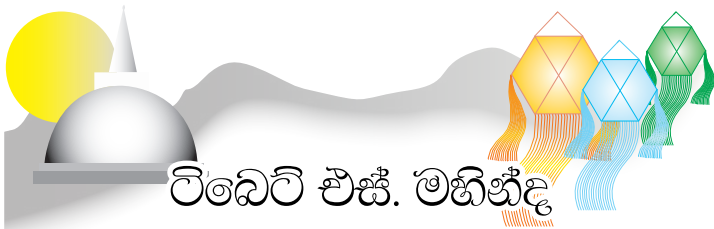

ගම්මානය ඉක්බිඳී

සිරි වන්භාභාම දැනමි න්‍යාසලේ ධර්මාචාර්යාණි
 ශ්‍රියාණි නිත්‍ය ජ්‍යෙෂ්ඨ චරිතවතිය විසින්

සුන්දර දිය කඳුරු පෙළම හීන් හඬින් වැව් ඉවුරේ අතු පතරේ විභභ ගීත රාස්සිගේ අවිච වැටී රන් ඉරගල මතකයෙ රැඳී ගම්මානේ සොබා අසිරි	ගලනවා ඇහෙනවා දිලෙනවා මැවෙනවා
ගොම මැටි ගෑ ගෙඩිම පුරා නැවුම් සුවඳ පැදුරු කැල්ලේ දැවටී දරු පැටවුන් පොල්පිති හරකයි, මීමයි ලන්දේ ගිම් වෙල්ලායෙන් චිත සුළඟේ ගමේ සුවඳ	නැගෙනවා හිදනවා හිචනවා දැනෙනවා
වක්කඩ ප්‍රභ දිය බුබුලේ දුණිඬි පැටව් කුරුඳු කැලේ බඩවැටියේ පුංචි පැටව් කුරුම්බැටී මැසීම අරන් මල් ගවුමක් කොස්කොළ කොප්පිය දාගෙන කෝම්පිට්ටු	නටනවා දුවනවා මහනවා හදනවා
පුරන් හේන වල් කොටලා ගිනි තියන්න අපා දෙපා සිවුපාවෙහි පණ බේරා ඒ උදාර මනුස්සකම් දෝර ගලා ගැටවරයිනි හින ලොවෙන් පිටමං වී	ඇවිල්ලා ගනිල්ලා ගිනිල්ලා වරෙල්ලා
සිදාදියේ අරුමෝසම් ගමින් ගමට හේක වර්ණ විසුකයන් ගම යට කර අද නැතැ ඒ සුන්දර බව හිත දොම්නස අහිමි ව ගිය අසිරිය දැක ගම්මානය	විබෙනවා ගලනවා පෙළනවා අඬනවා

ටිබෙට් එස්. මහින්ද භාමුදුරුවෝ

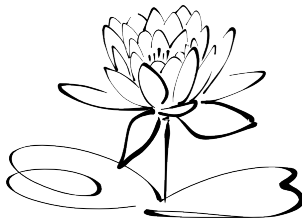
වවුනියාව බෝගාස්වැව වෙස මහා විද්‍යාලයේ 8 වසරේ
එම්. ඊ. දුල්මි නවෝද්‍යා භ්‍රමණයක දැසණිය විසින්

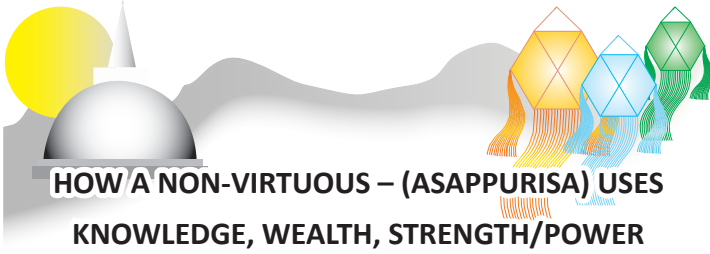
නූතන යුගයේ මුල් වකවානුවට අයත් කවීන් අතර ජාත්‍යාලය හා ජාතිකාභිමානය ඔස් නැංවීමෙහි ලා මහත් මෙහෙවරක් ඉටු කළා වූ කවියෙකු ලෙස සැලකෙන ටිබෙට් ජාතික එස්. මහින්ද හිමියෝ ජාතික ආගමික පුනර්ජීවන ව්‍යාපාරයෙහි පුරෝගාමී වර්තයක් වූහ. ළමා පරපුර කෙන්ද්‍ර කර ගනිමින් නිදහස් හා නිවහල් චින්තනයක් ළමා මනස තුළ ජනිත කරවමින් ජාත්‍යන්තරාගය වර්ධනයෙහි ලා තම කවි ශක්තිය මෙහෙයවූ මහින්ද හිමියෝ කවිමිණි, කවිමුතු, ළමා කවි කලබ වැනි පොත් ද දරා නැළවිල්ල හෙවත් ජාතික තොටිල්ල, නිදහස් මන්ත්‍රය, නිදහස් දැහැන, ලංකා මාතා වැනි ග්‍රන්ථ ද රචනා කළහ. කාලීන අවශ්‍යතා උදෙසා කවිය මෙහෙයවූ කොළඹ යුගයේ මුල් පරපුරේ බොහෝ කවීන් මෙන්ම උද්වේගකර වූ සාප්පු බවක් හා ආවේග ශීලිත්වයක් මහින්ද හිමියන්ගේ නිර්මාණ වෙතින් ප්‍රකට වුව ද උන් වහන්සේ නිර්මාණය කළ ඇතැම් ළමා පද්‍යවලින් ඉතා සුක්ෂ්ම වූ නිසග කවිත්වයක් පිළිබිඹු වනුයේ භාෂා

භාවිතයේ අපූර්වත්වය ද ප්‍රකට කරමිනි. ජාත්‍යාලය වඩවනු වස් විශාල සමාජ වගකීමක් තමන් වෙත පවරා ගැනීමෙන් කාලාසකරණයෙහි යෙදුණු උන් වහන්සේ තමන් විසූ පරාධීන යුගය සිය කවිවල නිරූපණය කරන්නේ ලක් වැසියන් විදේශීය ගැතිකමින් මුදවා ගෙන නිදහස් ස්වාධීන ශ්‍රී ලංකාවක් බිහි කර ගැනීමේ පරමාර්ථයෙනි. මේ එබඳු කවි දෙකකි.

උපන් නෙත් මැරෙන්නත් තනියමයි	ලොවේ
එයින් පිටත්තර වෙන විදියකින්	නොවේ
එයින් එහෙම නම් තම යුතුකම	හමුවේ
බියෙන් තැති ගැනුම අපහට තරම්	නොවේ

අන් රටවල දනෝ නිදහස පිණිස	බැඳී
දන්දෙති ජීවිතය යුද පෙරමුණට	වැඳී
මංගල මොහොත දැන් එළඹී ඇතත්	ඇඳී
සිංහලයා කියන මිනිහා තවම	නිඳී

Compiled by Srīma Warusawithana
adapted from and inspired by Dhamma thoughts expressed by
Most Venerable Tirikunamale Ananda Mahanayake Thero
at Dhammadeepa Foundation Annual Convention
- 29th July 2017

A non-virtuous person - asappurisa, uses knowledge to cause destruction and rifts among people, misery and suffering to others. Knowledge possessed by a non-virtuous person is used to manufacture arms and weapons that cause havoc to innocent lives. The nuclear bombs dropped in the Japanese cities of Hiroshima and Nagasaki were the result of knowledge that was wrongfully used. Though these disasters happened many decades ago, even to this day the residual nuclear fall-out causes children to be born with serious defective, malfunctioning bodies.

A non-virtuous person uses wealth to produce, procure and propagate harmful poisons, intoxicants, drugs that harm both young and old , establish places of ill fame, gambling and other anti-social activities; thus such ill-gotten wealth is used in unwholesome ways and so the vicious cycle goes on endlessly.

A non-virtuous person uses strength and power to cause conflicts among individuals, among ethnic groups, and often times among nations. From these conflicts arise wars and battles that disrupt peace and harmony in the world, destroy lives and cause destruction to possessions and property.

A non-virtuous person adds to the suffering of people, causes misery through unskillful thoughts and deeds; such a person's knowledge, wealth and strength are a curse to the world, for these add to the unhappiness, woes and misery of all sentient beings.

HOW A VIRTUOUS PERSON – (SAPPURISA) USES KNOWLEDGE, WEALTH, STRENGTH/POWER

Sappuriso – a virtuous human being uses knowledge to bring happiness to people; shares that knowledge with others and illumines the lives of those less fortunate; Such a person's knowledge is a blessing to others. Medical science advances in spectacular ways through knowledge possessed by virtuous persons being shared with the world. Thus, helping to alleviate suffering in people afflicted with severe health problems. A virtuous person shares knowledge with young children expecting no reward. A sweet example of such virtue is the life of a Dhamma school teacher who gives a total commitment to teaching the Dhamma to students, moulding their lives to become virtuous

persons in society expecting no return or reward for such a magnanimous gift.

A virtuous person uses wealth to give to people in need; to helping the sick and old, poor and destitute, donating their hard earned money through a virtuous livelihood to assist those in unfortunate circumstances; to help build a house for a homeless family, provide provisions and basic amenities to lead a reasonably comfortable life. Wealth is also used to give alms to holy ones, to charity, to help needy students in their education by donating finances and other requisites, offering healthcare where needed, all philanthropic acts done in skillful manner. The possibilities for such kindly acts are endless if one looks around the world – there is so much good that one can do as befits ones abilities and resources.

A virtuous person uses strength and power to bring peace and harmony in the world; to settle disputes and bring about friendship and goodwill amongst divided people and nations. To lessen suffering and discord; to make the world a better place to live.

Thus a virtuous person fulfills the bodhisattva perfections in varying degrees. Living a life of heedfulness, guided by right livelihood and effort, a sappuriso through knowledge, wealth and strength given and shared, makes a lasting impact on the world, long remembered.